

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

08 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, împotriva sentinței Tribunalului militar al gărzii nr. 4 a diviziei Kantemirovsk din 09 iulie 1946, în cauza penală în privința lui:

Niconov Timofei Ivanovici, născut în anul 1907, originar din orașul Bender, RSSM, fără antecedente penale.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,-

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Tribunalului militar al gărzii nr. 4 a diviziei Kantemirovsk din 09 iulie 1946 Niconov Timofei a fost condamnat în baza art. 58-1 lit. (a) Cod penal al RSFSR la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani.

2. Potrivit sentinței Niconov Timofei a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, locuind în or. Odesa, teritoriu temporar ocupat de către trupele germano-române, în noiembrie 1941 s-a încadrat la serviciu la autoritățile de ocupație. La început a activat în calitate de translator, iar din februarie 1942, inculpatul a activat în batalionul de muncă. Mai apoi, din propria inițiativă a fost transferat la biroul comandantului militar român, unde a lucrat ca infermier și totodată îndeplinirea și funcția de translator, executînd toate dispozițiile autorităților de ocupație. Inculpatului i s-a mai încredințat că a participat la raidurile organizate în privința dezertorilor armatei române. Avînd încredere la autoritățile de ocupație, inculpatul a avut și acces la corespondența secretă.

3. La 26 iunie 2015, Procurorul General Adjunct Igor Serbinov a declarat recurs în anulare invocînd temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de

procedură penală prin care a solicitat casarea sentinței Tribunalului militar al gărzii nr. 4 a diviziei Kantemirovsk din 09 iulie 1946 în privința lui Nikonov Timofei, încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

În argumentarea recursului în anulare recurentul indică:

- potrivit prevederilor art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- probele acumulate nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 58-1 lit. (a) Cod penal al RSFSR, deoarece nu confirmă faptul că Nikonov Timofei a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS;

- a fost încălcat dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza în lipsa apărătorului a cărui participare în cazul dat era obligatorie;

- condamnarea inculpatului pentru trădare de patrie constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil;

- hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Nikonov Timofei, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Totodată, art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „trădare de patrie”, de aceea condamnarea lui

Niconov Timofei pentru faptul că, locuind în or. Odesa, teritoriu temporar ocupat de către trupele germano-române, în noiembrie 1941 s-a încadrat la serviciu la autoritățile de ocupație, la început a activat în calitate de translator, iar din februarie 1942, inculpatul a activat în batalionul de muncă, mai apoi, din propria inițiativă a fost transferat la biroul comandantului militar român, unde a lucrat ca infirmier și totodată îndeplinirea și funcția de translator, executînd toate dispozițiile autorităților de ocupație; faptul că inculpatului i s-a mai încredințat că a participat la raidurile organizate în privința dezertorilor armatei române și avînd încredere la autoritățile de ocupație, a avut și acces la corespondența secretă, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat sentința pronunțată.

Reieșind din cele expuse și conducîndu-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărîrea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Niconov Timofei, cu casarea acesteia, încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,-

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casează total sentința Tribunalului militar al gărzii nr. 4 a diviziei Kantemirovsk din 09 iulie 1946, în cauza penală în privința lui Niconov Timofei, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă.

Decizia publicată la 08 septembrie 2015.

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun